

179. Van Dale, de letter L (2)

1. Kijk daar, die speedboot! Een snuf paard doet soms snufsnuf. De asti spumante komt uit Piemonte. We hebben de k gehad en beginnen nu met de l. De laaggetakte boom stond onder laaghangende bewolking. Ladelichters worden in spreektaal ook wel laaienlichters genoemd. Laas, eilaas, eilaci en laci zijn vrijwel synoniemen. Snapt u dat: LAK staat voor kip? De drionpil is de laatstewilpil. Let goed op: wat is het verschil tussen enerzijds laddereigen en laddervreemd en anderzijds ladderrecht? Schoolgaan is naar school gaan. De lamantijn (manatee) is een zeezoogdier. De lambrusco is een rode wijn uit de streek Emilia-Romagna in Italië. Mbira's zijn lamellofoons (kafferpiano's). De Lamentatie is het klaaglied van Jeremia. De Klaagliederen van Jeremia is een Bijbelboek. Lamine kan heel soms progeria, het hutchinson-gilfordsyndroom, veroorzaken.
2. Orthognaten hebben geen prognathie. Lamivudine wordt gebruikt tegen aids en hepatitis B.
3. Timothee gras is een plant. Bij een lammycoat zie je het bont niet echt. De lux perpetua is de godslamp of het eeuwige licht. De daviaan (davylamp) is een lampenkooi. De fysis is de lampionvrucht. De jonggehuwden hielden een lamprei, een jong konijn, in huis. Wil je een lamsoester of een lamsmedaillon? De (het) lamsoor kan Zeeuwse heide zijn, maar ook een brave hendrik. Lamstajine is een stoofgerecht. Het amnion is het lamsvlies. Een LAN is een local area network. Lancaster en lancé zijn stoffen. Kennen jullie de lancetbladige basterdwederik al lang?
4. De lanciers zijn (volgens Van Dale) een oude dans. Die mijnheer van zonderland is een kale pronker. Het Pajottenland, ten zuidwesten van Brussel, is het land van Bruegel. Costa Rica en Guatemala zijn beide het land van de eeuwige lente en Thailand staat bekend als het land van de eeuwige glimlach.
5. Met de landauer reed hij door de landouwen. De Landarbeiderswet stamt uit 1918.
6. De agro-industrie verwerkt ook aardappelmeel. Het Landbouwschap is een bedrijf. Het leek wel een Poolse landdag. De troepen landden toen op de noordwestkust van Frankrijk. Istmi (istmussen) zijn landengten. U kent het landengtebegrip? De landinrichtingswet is maar een gewone wet. De ländler is een oude Duitse boerendans in driekwartsmaat. Een landrover is een massief uitgevoerde terreinauto, meestal bestuurd door een landrot. Chorografie is landschapsbeschrijving. De Landstand fungeerde ten tijde van de Duitse bezetting. Uit die tijd stamt ook de Landstorm. Hier heerst vaak een land- of zeewind. Wij bezochten het museum voor land- en volkenkunde. Een landalet(te) is een coupélandauer (vergelijk coupérijtuig). De lampengietersavond is een folkloristisch feest in Veenendaal. Tv-kijken is een verkorte schrijfwijze van televisiekijken.
7. Zelfs in Sjanghai wisten ze wat shanghaaien is. Lastig, zo'n COPD-aanval als je net Colombiaanse peso's met aanduiding COP aan het wisselen bent. Als je aan tai chi doet, ben je aan het tai-chiën. De chef-kok, die hors concours meedeed, verwerkte hors de saison een horsmakreel in de hors-d'oeuvre. We zijn er bij lange na nog niet. Een lange Jan is een hoge toren en een lange pijp (gouwenaar) is een Goudse pijp met een lange steel. De naam van verschillende spookfiguren is Lange Wapper. In Antwerpen is dat de naam van een watergeest.
8. De viswijventaal heet chic langage des halles. De Dood heet ook Jan Langbeen. Langdradig is taedium. Hij stak provocerend zijn langejaap op. Op de eilandjes van Langerhans (langerhans-eilandjes) kun je niet kamperen. Het wordt nu langerhand (gewestelijk) wel eens tijd!
9. Zet je langetmuts maar op. Vervulling van een langgekoesterde wens leidde tot langgerekt hoerageroep. Uit de langue d'oïl is het moderne Frans ontstaan, de langue d'oc is het Occitaans.
10. Lang gewacht en stil gezwegen, nooit gedacht en toch gekregen! Het langvingerig gilde heeft vreselijk huisgehouden met de thermische lansen. Langzaam verliep de langzaamactie. Weet jij nog, hoe lansquet ging? Een reverbère is een straatlantaarn (met reflectors). De lanthaanreeks begint

bij atoomnummer 57. Een laocoöngroep is een kluwen mensen, een laodiceeër een onverschillig mens. De kapitein en het schip moesten alle zeilen bij hebben staan (bijhebben). Sinusitis is bijholteontsteking.

Rein Leentfaar